מהדורה למורה – אני דוד (פרק)

אן הולם · פרק מספר · פרק מספר · גרסת רגיל

במהדורה זו: מפתח תשובות לכל התרגילים, הצעות לתשובות פתוחות ומחוון קצר. בדפי התלמיד: שם/כיתה/תאריך, חלק א׳ (הבנה), חלק ב׳, חלק ג׳ (כתיבה) וכרטיס יציאה לגזירה.

תשובות – חלק א׳ – הבנה

תרגיל 1: 1–**ב** (איטליה) · 2–**ב** (יוהנס) · 3–**ב** (לגזוז שיער כדי לא לבלוט) · 4–**א** (מביא דלק) · 5–**ב** (כי העליבו אותו)

תרגיל 2: 1–**לא נכון** (יוהנס (בזיכרון) – חכם ומלמד) · 2–**נכון** · 3–**לא נכון** (האישה האמריקנית – מתנשאת) · 4–**נכון**

תרגיל 3:

1. חירות וארץ שבה יוכל לחיות בבטחה.
2. הוא לוקח את המכל שלהם, הולך לכפר ומביא להם דלק.
3. כיכר לחם, סבון, מסרק, מספריים, מחברת ועיפרון, וגם חתיכת גבינה.

תשובות – חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

תרגיל 4: 1–**ג** · 2–**ב** · 3–**ד** · 4–**א**

תרגיל 5: 1–**נקודת תצפית** · 2–**דמות** · 3–**ניגוד** · 4–**סמל**

תשובות – חלק ג׳ – חשיבה וכתיבה

תרגיל 6: כי האישה העליבה אותו והוא לא רצה להרוויח מאדם שלא כיבד אותו; הסירוב נתן לו תחושת חירות וכבוד עצמי.

תרגיל 7: כל חייו לא היה לו כלום; הוא חושש להיות חמדן ומנסה לבחור לפי מה שחשוב באמת, כמו שלימד אותו יוהנס.

תרגיל 8: תשובה מנומקת: כבוד עצמי מול צורך מעשי; אפשר להעריך את שני השיקולים.

תרגיל 9: מחוון קצר: שמירה על פרטי העלילה (3), נקודת מבט עקבית (3), תיאור רגשות ומחשבות (2), לשון ופיסוק (2).

כרטיס יציאה

תשובות אישיות. תשובה מלאה: עונה על השאלה, נשענת על פרט מן היצירה, כתובה במשפטים שלמים ובסדר הגיוני.

• שאלה לדיון בכיתה: מה ההבדל בין צורך לבין רצון, ומתי רצון הופך לחמדנות?

• קשרו לחשיבה על בחירות יומיומיות; הימנעו משיפוט של משפחות ומצבים כלכליים.

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

אני דוד (פרק)

אן הולם · פרק מספר · פרק מספר

תזכורת קצרה: דוד הולך לבדו בדרכים באיטליה ושואל את עצמו אם רצון ביותר מחירות וביטחון הוא חמדנות – כך לימד אותו יוהנס, החבר המבוגר שלו מן המחנה. הוא רואה זוג אמריקנים שמכוניתם נעצרה בלי דלק ומציע לעזור. האישה מכנה אותו 'קבצן' בטוחה שאינו מבין, אבל דוד מביא להם דלק מהכפר. כשהאיש מציע לו תשלום, דוד מסרב בגאווה, אף שהוא רעב, ומרגיש 'אני דוד ואני שייך לעצמי'. אחר כך מגיע אליו כסף עם מכתב התנצלות, ודוד קונה לחם, סבון, מסרק, מספריים, מחברת ועיפרון – כדי ללמוד לכתוב – וטועם גבינה. בסוף הפרק הוא מתפלל בדרכו המיוחדת ומבקש עזרה בדרכו.

חלק א׳ – הבנה

1 הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו ארץ מתרחש הפרק?
○ א. דנמרק ○ ב. איטליה ○ ג. יוון ○ ד. צרפת
2. מי לימד את דוד על חמדנות?
○ א. אמו ○ ב. יוהנס ○ ג. האמריקני ○ ד. מורה
3. למה דוד קונה מספריים?
○ א. לגזור נייר ○ ב. לגזוז שיער כדי לא לבלוט ○ ג. לעבודה ○ ד. מתנה
4. במה עוזר דוד?
○ א. מביא דלק ○ ב. מתקן גלגל ○ ג. מבשל
5. למה דוד לא לוקח כסף בהתחלה?
○ א. כי לא רעב ○ ב. כי העליבו אותו ○ ג. כי שכח

2 קראו כל צמד: דמות – תכונה. סמנו נכון או לא נכון. אם לא נכון – כתבו את התכונה הנכונה.

#	דמות – תכונה	נכון / לא נכון	תיקון (אם לא נכון)
1	יוהנס (בזיכרון) – ישר וגאה	נכון / לא נכון	
2	האיש האמריקני – מתנצל	נכון / לא נכון	
3	האישה האמריקנית – מתנצל	נכון / לא נכון	
4	דוד – ישר וגאה	נכון / לא נכון	

3 ענו במשפט או שניים.

1. מה ביקש דוד מכל הלב?

2. איך עוזר דוד לזוג האמריקני?

3. מה דוד קונה בכסף שקיבל?

חלק ב׳ – מושגים וכלים ספרותיים

4 התאימו כל כלי ספרותי לדוגמה שלו מן היצירה. כתבו את האות המתאימה.

#	כלי ספרותי	האות		דוגמה מן היצירה
1	נקודת תצפית		א	הסבון והמסרק מסמלים חזרה לחיים רגילים ולכבוד אנושי.
2	דמות		ב	דוד – זהיר, ישר וגאה, שלומד בפעם הראשונה לבחור, לסמוך ולשמוח.
3	ניגוד		ג	הסיפור מסופר בגוף שלישי אבל קרוב מאוד למחשבותיו של דוד, ואנחנו רואים את העולם החדש דרך עיניו.
4	סמל		ד	ילד שאין לו דבר מול זוג עשיר ומתנשא; רעב מול כבוד עצמי.

5 השלימו את המונח המתאים מתוך מחסן המילים.

מחסן מילים: ניגוד סמל דמות בלדה נקודת תצפית

1. _____ – מבעד לעיניים של מי אנחנו רואים את האירועים
2. _____ – אדם, בעל חיים או יצור שפועל ביצירה; לדמות יש תכונות, רצונות ומניעים
3. _____ – העמדה זה מול זה של דברים הפוכים כדי להבליט אותם
4. _____ – דבר מוחשי שמייצג רעיון גדול ממנו

חלק ג' – חשיבה וכתיבה

6 שאלת פרשנות

למה מסרב דוד לקחת כסף מהאמריקני, אף שהוא רעב?

7 שאלת פרשנות

למה דוד מתלבט כל כך בקניות?

8 שאלת הערכה – הביעו עמדה ונמקו

האם דוד צדק כשסירב לכסף? נמקו משני צדדים.

9 משימת כתיבה

כתבו את העמוד הראשון שדוד כותב במחברת החדשה שלו.

כרטיס יציאה

אני דוד (פרק) · שם: _____

1. איזה ספר מתוך היחידה הייתם רוצים לקרוא כולו, ולמה?

2. תכונה אחת של דמות שפגשתם היום, וראיה לכך.

3. מה לדעתכם יקרה בפרק הבא?